

Kvalitetsprinsipper for spørreskjema/intervju

Mål: Høy kvalitet på data

1) <u>Valide spørsmål</u> : Det stilles høye krav til nye spørsmål som skal inn i HUNT5. Spørsmål som er valide for bruk i norske befolkningsundersøkelser prioriteres. Større instrument kan ikke inkluderes, men forkortede versjoner av skjema kan benyttes (forutsetter gjennomført validitetsanalyser). Spørreskjema utviklet for bruk i klinikken er ikke like egnet i befolkningsundersøkelser. Nye spørsmål bør gjennomgå en valideringsprosess.	
2) <u>Langsgående data</u> : Følgende prioriteres: 1) tidsseriedata og tradisjonelt viktige tema i HUNT, 2) lett forståelige spørsmål som tidligere har fungert godt og 3) spørsmål som har vært mye anvendt i forskning tidligere.	
3) <u>Selvrapporterte sykdommer</u> : spørsmål om diagnoser bør unngås, både pga. plass i skjema og validitet.	
4) <u>Registerdata</u> : For å unngå unødvendig belastning på våre deltakere skal man unngå å spørre om informasjon som kan hentes inn fra registre.	

Mål: Hensiktsmessig innsamling av data

5) <u>Flerbruk av data</u> : Spørsmål som har nytteverdi for flere prosjekter gis mer sentral plassering, dette vil i utgangspunktet gjelde eksponering, livskvalitet, tidligere sykdommer og behandlinger, sosioøkonomiske forhold. Prosjekter med tilgrensende problemstillinger eller overlappende spørsmål må enes om felles spørsmål. FAIR-prinsippene for data gjelder.	
6) <u>Samkjøring med andre befolkningsundersøkelser</u> : Samkjøring med andre befolkningsundersøkelser i utforming av spørsmål vurderes der hvor dette er hensiktsmessig (CONOR, Tromsøundersøkelsen, FHI).	
7) <u>Kobling mot biologiske og kliniske data</u> : Spørsmål som er viktige for kobling mot biologiske og kliniske data innsamlet i HUNT prioriteres.	
8) <u>Konsistenssjekker av data</u> : Nye variabler bør være basert på eksisterende data som muliggjør pålitelighetssjekk/verifisering underveis gjennom KI og maskinlæringsmodeller.	

Mål: Samfunnsrelevans

9) <u>Hovedsatsningsområder</u> : Spørsmål som faller under hovedsatsningsområder som gir verdifull innsikt i helseutfordringer og som kan bidra til bedre helsetjenester og forebygging. Spørsmål som er relevante for alle aldersgrupper og dekker livsløpsperspektivet prioriteres.	
10) <u>Nye spørsmål med begrunnet hypotese</u> : Prosjekter som omhandler tema/spørsmål av høy samfunnsmessig verdi og/eller nybrottsarbeid prioriteres.	
11) <u>Spørsmål som angår stor del av befolkningen</u> : Spørsmål som angår tilstander/sykdommer med høy insidens eller prevalens prioriteres. Spørsmål	

som angår eksposisjoner (eksponering) som er av betydning for en stor del av befolkningen prioriteres.	
12) <u>Tverrfaglighet og internasjonalt samarbeid:</u> Data til prosjekter som kan vise til internasjonale samarbeid og/eller tverrfaglig samarbeid prioriteres.	

Vekting

1. Formål og relevans

(Innsamling av data som er mest relevant for formålet for undersøkelsen vektes høyere)

2. Gjennomførbarhet

(Forslag som er praktisk gjennomførbare gitt ressursene og tidsramme vektes høyere)

3. Innvirkning

(Metoder for datainnsamling som har størst mulig innvirkning på kvalitet av resultatene vektes høyere)

Retningslinjer for utvalg av tema og spørsmål i spørreskjema/intervju

HUNT5 er en oppfølging av tidligere tverrsnittstudier fra HUNT1 (1984-1986) til HUNT4 (2017-2019). På bakgrunn av omfattende data angående eksposisjon, symptomer og sykkelighet gir undersøkelsen en unik mulighet til å studere kausale sammenhenger, insidens av sykdommer og plager, i tillegg til at normalforståelse, diagnostikk og prognose ved ulike tilstander kan følges. Overordnet er det satt fokus på de yngste og de eldste.

Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet har i *Nasjonale strategier for datainnsamling til helseovervåking basert på helseundersøkelser* pekt på et behov for helseovervåkningsdata. Disse retningslinjene baserer seg på disse føringene og fra erfaringer med HUNT1-4.

Ved valg av tema skal følgende forhold bidra til høy prioritet:

- Kroniske sykdommer/plager med høy forekomst og/eller hvor det er manglende kunnskap om årsaksforhold, sykdomsmekanismer og forløp.
- Tidligere hovedsatsningsområder ved HUNT
- Eksposisjonsdata
- Prospektive studier og årsaksforskning
- Helsetjenestebruk
- Livsløpsperspektivet
- Tverrfaglig samarbeid / faglig bredde
- Tema som kan fremme oppmøte

Ved valg av spesifikke spørsmål/spørsmålssett skal følgende vektlegges:

- Validitet
- Nytteverdi for flere prosjekt
- Spørsmål som angår en stor del av befolkningen
- Tidligere brukt i HUNT
- Tidligere utnyttelse av tilsvarende data i HUNT
- Lett forståelige spørsmål som tidligere har fungert godt
- Innvalgsspørsmål
- Mulig beskyttende faktorer - resilience
- Tidligere CONOR-spørsmål
- Nye og spennende spørsmål med begrunnet hypotese

Følgende forhold er mindre egnet:

- Spørsmål hvis data kan innhentes fra andre kilder
- Detaljer om sykdom og utredning av sjeldnere sykdommer som kan innhentes ved f.eks. gjennomgang av sykehusjournaler
- Spørsmål som befolkningen oppfatter som uakseptable/støtende